

**การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1**

**The Study of Problems Concerning Academic Administration of the Schools in
Muangchumporn School Network 5 unde the Chumporn Primary Educational
Service Area Office 1**

อรอุษา ไชยวัตร

Onusa Chaiwat

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail: ingon51@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 และ (2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ และประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 153 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-Test)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะและประสบการณ์การทำงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าครูผู้สอนที่ไม่มีวิทยฐานะ และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) To examine the problems concerning academic administration of the schools in Muangchumporn School Network 5 under the Chumporn Primary Educational Service Area Office 1; and (2) To make a comparison of teachers' opinions towards the problems concerning academic administration of the schools in Muangchumporn School Network 5

under the Chumporn Primary Educational Service Area Office 1 as classified academic standing and work experience.

This research methodology was a survey research. The population consisted at 153 teachers of the Muangchumporn School Network 5 under the Chumporn Primary Educational Service Area Office 1. Obtained by sampling size was determine by Krejcie and Morgan. The sample were 108 teachers of the Muangchumporn School Network 5 under the Chumporn Primary Educational Service Area Office 1 obtained by stratified random sampling. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for analyzing the collected data were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and t-test.

The major research findings were that: (1) The level of the problems concerning academic administration of the schools in Muangchumporn School Network 5 under the Chumporn Primary Educational Service Area Office 1 was low. The mean scores listed in order from the highest to the lowest included innovative instructional media and technology, measurement and evaluation and school-based curriculum development; and (2) The comparison results showed that, as classified academic standing and work experience, the teachers' opinions towards the problems concerning academic administration of the schools in Muangchumporn School Network 5 under the Chumporn Primary Educational Service Area Office 1 were different in whole in part. The teachers having academic standing thought that the level of the problems concerning the schools' academic administration was lower than the teachers having no academic standing and having work experience less than 10 years did.

Keywords: academic administration

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาชาติ รากฐานสำคัญของการพัฒนาชาติคือ การพัฒนาคน คนที่มีคุณภาพจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ สร้างสรรค์ทางความคิด มีเจตคติค่านิยมและคุณธรรมที่ดี การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตจึง ถือเป็นรากฐานสำคัญที่ทุกคนจะต้องได้รับ สาระสำคัญของการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยคนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงมุ่งสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของ คนไทยทุกคน มินิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านตั้งแต่วัยเด็กและส่งเสริม การเรียนรู้ร่วมกันของคนต่างวัยควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชนและสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย รวมถึงส่งเสริม การศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554).

สำหรับนโยบายพื้นฐานของรัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ต่อยอดจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการ

ประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่น ดังนั้นทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำในด้านวิชาการเป็นอันดับแรกเพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการนับเป็นงานที่สำคัญของโรงเรียนเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการของโรงเรียน ที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้ต่อไป

โรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดขุนกระโทก โรงเรียนชุมชนบ้านถ้ำสิงห์ โรงเรียนบ้านช่องไทรราชบุรพัฒน์ โรงเรียนบ้านทุ่งหงส์ โรงเรียนบ้านเขาบ่อ โรงเรียนวัดดอนมะม่วง โรงเรียนวัดทุ่งคา โรงเรียนวัดเชิงกระ โรงเรียนบ้านคลองสุข โรงเรียนบ้านเขาขันโตะและโรงเรียนบ้านเขายาวราชบุรพัฒน์ ภาพรวมของทุกโรงเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีแนวโน้มลดลงทุกๆปี (รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา) และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาดขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ อยู่หลายกลุ่มสาระ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 มีความคิดเห็นว่า ถ้าการบริหารงานวิชาการอยู่ระดับดี สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นด้วย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อให้ทราบถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและครูในโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การบริหารงานงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามวิทยฐานะ และประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1 ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ขอบข่ายและภารกิจที่กำหนดในกฎกระทรวง (2550:29-30) มี 17 ด้าน ผู้วิจัยสนใจเลือกมา 5 ด้านที่สอดคล้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ดังนี้

- 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 ด้านสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนการสอน
- 1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 1.5 ด้านการนิเทศการสอน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งประกอบไปด้วยจำนวน 11 โรงเรียน มีประชากรทั้งหมดจำนวน 153 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 108 คน ซึ่งได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้วิธีสุ่มการแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

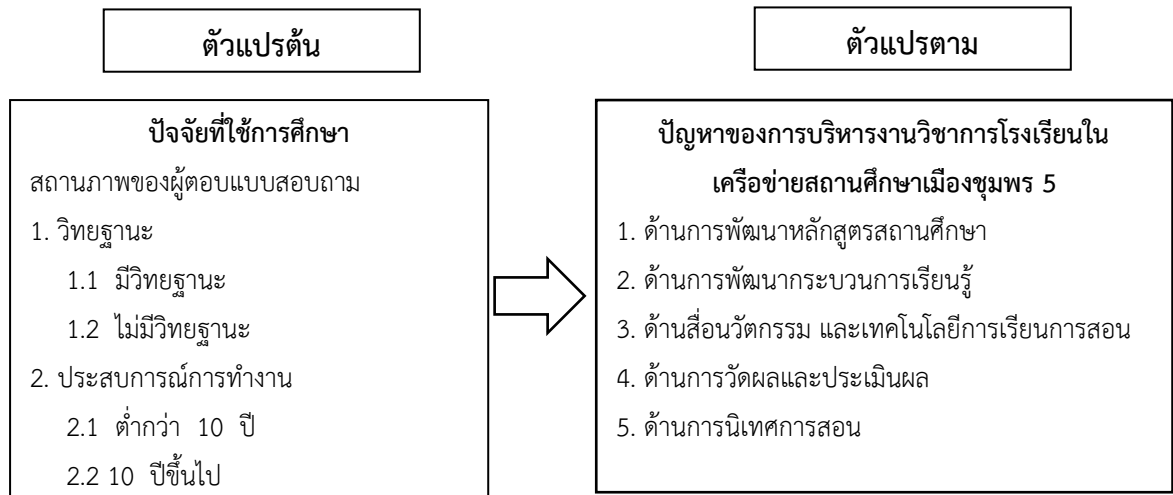
3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของครู ในโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ดังนี้ 1) วิทยฐานะ แบ่งเป็น มีวิทยฐานะ และไม่มีวิทยฐานะ และ 2) ประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็น ต่ำกว่า 10 ปีและ 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการสอน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 โดยศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ขอบข่ายและภารกิจที่กำหนดในกฎกระทรวง (2550: 29-30) มี 17 ด้าน ผู้วิจัยสนใจเลือกมา 5 ด้าน โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัญหาของการบริหารงานวิชาการโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert's five rating scale) กำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์ที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้อง เหมาะสมครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษาในแบบสอบถาม จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการหาค่า IOC กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือได้ว่ามีความเที่ยงตรงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 - 1.00 แล้วนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับไม่ต่ำกว่า 0.85

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามวิฐานะและประสบการณ์การทำงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีวิฐานะมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าครูผู้สอนที่ไม่มีวิฐานะ และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำมาอภิปรายในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ การปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ข้อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ.2551 ข้อการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ข้อการจัดสรรงบประมาณและเวลาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และข้อการมีส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของชุมชนในท้องถิ่น ส่วนข้อการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 ให้ความสำคัญกับนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและมีจุดเน้นที่ชัดเจน ทำให้ทุกโรงเรียนให้ความสำคัญ และมีความตระหนักมีความเข้าใจในหลักสูตรซึ่งเป็นขั้นตอนก่อนการนำหลักสูตรไปใช้จึงได้เข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้รวมถึงการหาแนวทางแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา รวมไปถึงการวางแผนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ อย่างมีระบบและมีกระบวนการจัดการอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพันธกิจ โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 สอดคล้องคุชชัย วีระวาทีน (2550:36-52) ได้กล่าวว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการประกอบด้วยปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัด ประเมินผล และด้านการนิเทศการสอนในด้าน ปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตรพบว่า ครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรไม่ชัดเจน ครูขาดความมั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้าน ครูผู้สอน สอนไม่ตรงตามวิชาเอก ครูผู้สอนมีไม่เพียงพอ และยังมีภาระมาก และสถานศึกษาขาดแคลนงบประมาณดำเนินการ และสอดคล้องกับจักรกฤษณ์ วงษ์วิทยานันท์ (2554) ได้กล่าวว่า ปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหนังสือโรงเรียน ความสามารถในการบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียน ชุมชน ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ขาดการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรโรงเรียนโรงเรียน โรงเรียนขาดการวางแผนประเมินการใช้หลักสูตรโรงเรียนตามสภาพจริงทั้งก่อนใช้ และหลังใช้ การวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนยังไม่มีการทำวิจัยอย่างจริงจัง

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ข้อการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ข้อการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และข้อการพัฒนาเทคนิคการสอนของครู ส่วนข้อการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 ให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แต่ยังมีการพัฒนาปรับปรุงขาดความต่อเนื่องเพื่อมีข้อจำกัดในเรื่องของอัตรากำลังมีจำนวนจำกัด ครูไม่ครบชั้น จึงต้องมีการพัฒนาไปตามความจำเป็นและความสำคัญ สอดคล้องกับงานของดลฤดี กลั่นภูมิศรี (2558:460) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับงานวิชาการในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ครูบางท่านไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนโดยยังสอนแบบเดิม และไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนขาดทักษะในการคิดและการปฏิบัติ ทำให้ไม่มีความรับผิดชอบและขาดความเอาใจใส่ต่อการเรียน

1.3 ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ข้อการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ข้อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสอดคล้องกับผู้เรียน และข้อการประเมินการใช้สื่อและการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ส่วนข้อการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการสอนของครูมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะสถานศึกษาขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน ครูมีการวิเคราะห์ความจำเป็น

ในการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีการประเมินการใช้สื่อและการนำผลการประเมินมาปรับปรุง ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่ต้องได้รับการพัฒนาส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี พยัคฆา.(2557:66) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับงานวิชาการในด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนการสอน พบว่า สถานศึกษา ขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน ครูการใช้สื่อและนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการสอนน้อย

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ข้อการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลที่ได้มาตรฐาน ข้อการมีความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดประเมินผล ข้อการนำผลประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และข้อการประเมินผล พัฒนาการของผู้เรียนยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 มีเครื่องมือในการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนดแต่ในบางส่วนอาจขาดความเข้าใจในเรื่องของระบบครูผู้รับผิดชอบอาจไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินผลตามสภาพตามความต่อเนื่องในการจัดทำเอกสารและส่งผลต่อการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร เท่าที่ควรที่สำคัญการประเมินตามสภาพจริงยังไม่มีเครื่องมือที่เป็นรูปแบบที่ยืดหยุ่นปฏิบัติในโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สอดคล้องกับของสันติ บุญภิรมย์.(2558:19-20) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัด และประเมินผล พบว่า ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจระบบสารสนเทศ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ครูใช้เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลไม่หลากหลาย แนวทางการเทียบโอนของแต่ละสถานศึกษายังไม่ชัดเจน เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ยังไม่เหมาะสม และการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร

1.5 ด้านการนิเทศการสอน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ข้อการติดตามประเมินผลการนิเทศ และข้อการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา ข้อการแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา และข้อการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศ ส่วนข้อการจัดทำเครื่องมือการนิเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 มีครูส่วนใหญ่เป็นครูบรรจุใหม่ประสบการณ์ในการทำงานยังน้อยต้องมีครูพี่เลี้ยงในให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การให้ความสำคัญกับการนิเทศการสอนเนื่องจากมีบุคลากรน้อยขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการนิเทศมีการวางแผนแต่เมื่อนำมาสู่การปฏิบัติไม่มีการขับเคลื่อน สอดคล้องกับตลฤดี กลั่นภูมิศรี (2558:460) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับงานวิชาการในด้านการนิเทศการสอน พบว่า โรงเรียนยังขาดการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการวางแผนปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ แต่ขาดการขับเคลื่อน ครูผู้สอนจึงขาดการติดตามแก้ไขพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องตามผลการนิเทศ เนื่องจากความรู้ความเข้าใจ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตาม วิทยฐานะ และประสบการณ์การทำงาน สรุปได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 5 ที่ไม่มีวิทยฐานะ และมีวิทยฐานะ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผลมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนการสอน และด้านการนิเทศ

การสอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้มีวิทยฐานะ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าผู้ไม่มีวิทยฐานะผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมองปัญหาการบริหารงานแตกต่างกัน เนื่องจากอาจปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนในบทบาทและหน้าที่ในการทำงานนั้นแตกต่างกันถึงแม้กระบวนการทำงานต้องวางแผนร่วมกันจึงอาจทำให้พบปัญหาในการบริหารงานแตกต่างกัน สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้กำหนดบทบาทของบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ เกี่ยวกับครูไว้ว่า บทบาทของครูผู้สอน มีดังนี้ ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานศักราช 2551 และออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล พร้อมนำเสนอข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างของผู้เรียนและพัฒนากิจกรรมการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดเตรียมและใช้สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และวิธีการต่างๆอย่างหลากหลายเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนพร้อมกับธรรมชาติของวิชาและธรรมชาติของผู้เรียน แล้วนำผลการประเมินของผู้เรียนมาใช้ในการสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงการจัดกิจกรรมการสอนของตนเองอย่างเป็นระบบ และใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผลมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านสื่อวัสดุกรรม และเทคโนโลยีการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการสอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับสูงกว่าผู้มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันจะมองปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ อาจมองและมีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันซึ่งอาศัยประสบการณ์ในการทำงาน ด้านอื่น ๆ จึงทำให้เกิดความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนิตยธิดา จันดาสงค์. (2558:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการโดยผู้บริหารควรมีแนวทางที่ชัดเจนให้ความรู้และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย และนำไปใช้จริงและมีการกำกับ ติดตาม ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สถานศึกษาควรดำเนินการวางแผนงานอย่างเป็นระบบจัดทำคู่มือการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ และสื่อที่ทันสมัยพร้อมใช้ได้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการโดยผู้บริหารจะต้องมีแนวทางที่ชัดเจนจัดหาให้มีสื่อที่พร้อมใช้งานและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่สำคัญมีคู่มือการนิเทศอย่างชัดเจน

1.4 ด้านการวัดผล ประเมินผล สถานศึกษาควรดำเนินการจัดให้มีการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ครูเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติจริง จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานวัดผล ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบวัดผลของสถานศึกษา

1.5 ด้านการนิเทศการสอน สถานศึกษาควรดำเนินการนิเทศเป็นรายบุคคลมาใช้ ผู้บริหารจะต้องให้มีการนิเทศอย่างเป็นระบบ และจริงจังกระตุ้นให้ครูผู้สอนเข้าใจถึงประโยชน์ของการนิเทศ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

บรรณานุกรม

กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์พัลลิกซ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จันทร์ณี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อย.

ดลฤดี กลั่นภูมิศรี. (2558). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลนครลำปาง*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

นิตยธิดา จันดาสงค์. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนปอทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อยท์.

สุลัดดาวัลย์ อัฐนาถ. (2559). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

Harrop, Marcia Feole. (1999). *Improving Curriculum Practices and Problems that Exist in Local School Settings*. University of Massachusetts: Amherst.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, Vol.30(No.3), 607-610.